

На основу члана 56. Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/2008), члана 72. Пословника о раду Градског већа Града Ниша ("Службени лист Града Ниша" број 1/2013) и члана 12. Правилника о поступку припреме, израде и доставе материјала ("Службени лист Града Ниша", број 125/2008)

Градско веће Града Ниша, на седници од 11.02.2016. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I Утврђује се Предлог решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Ниш за 2016. годину.

II Предлог решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Ниш за 2016. годину, доставља се председнику Скупштине Града Ниша ради увршћивања у дневни ред седнице Скупштине Града.

III За представнике предлагача по овом предлогу на седници Скупштине Града Ниша, одређују се Небојша Стевановић, начелник Управе за културу и Иванка Станчевски, директорка Историјског архива Ниш.

Број: 176-12/2016-03
Нишу, 11.02.2016. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

**ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА**

Љубивоје Славковић, дипл. правник

На основу члана 44. Закона о култури („Службени гласник Републике Србије“, број 72/09), члана 37. Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/08) и члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш у Нишу ("Службени лист града Ниша", број 2/11-пречишћен текст)

Скупштина Града Ниша на седници одржаној _____ донела је

РЕШЕЊЕ

I **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Програм рада Историјског архива Ниш за 2016. годину, број 01/689-15 који је донео Управни одбор ове установе, на седници одржаној 27.11.2015. године.

II Програм рада Историјског архива Ниш за 2016. годину реализоваће се у складу са Финансијским планом ове установе за 2016. годину.

III Решење доставити Историјском архиву Ниш у Нишу, Управи за културу и Управи за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке.

Број:
У Нишу,

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

Председник

Проф. др Миле Илић

Образложење

Управни одбор Историјског архива Ниш, на седници одржаној 27.11.2015. године донео је Програм рада Историјског архива Ниш за 2016. годину, број 01/689-15.

Пословна 2016. година, 68. у историји Историјског архива Ниш протећи ће у професионалном остваривању мисије ове установе и одвијаће се у непромењеном законском оквиру, који као основну делатност одређује старање о архивској грађи, најпре у елементарној форми, као прикупљање, сређивање и чување, а затим и стављање на увид јавности.

Часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке „Пешечаник“ ушао је у четрнаесту годину излагања – у првој тематској целини прелистаћемо још нека сведочанства о Великом рату. Године 1916. у грчкој вароши на истоименом острву Крфу, заседала је Народна скупштина Краљевине Србије. Био је то наставак седнице започете 12. јула 1914. године у Нишу – за око месец и по дана, од 28. августа до 9. октобра 1916. године, одржано је двадесет седам састанака, донето седам закона поднето двадесетак интерпелација, којима су посланици затражили одговоре на бројна питања. Све то сачувано је у стенографским белешкама Народне скупштине до којих је Историјски архив Ниш дошао захваљујући предусретљивоти породице др Радисава Митића, неурохирурга из Ниша, праунука једног од секретара Народне скупштине, Николе Митића. Годишњи план ове установе за 2016. годину предвиђа и обилазак 100 регистратура на терену у Нишу и у још седам општина које је Влада Србије Решењем дала у надлежност Историјском архиву Ниш. Ове године, руководећи се Упутством Архивског већа Србије о приоритетима обиласка, Спољна служба планира стручни надзор стваралаца у области управе и правосуђа, у којима се надзор обавља сваке године.

Програм рада Историјског архива Ниш за 2016. годину, поред набројаних активности садржи и основне податке о Установи, делатности и организационој структури, као и програмске активности које се одвијају кроз: Службу сређивања и обраде архивске грађе, Службу заштите архивске грађе ван архива, Службу депоа и техничке заштите архивске грађе са лабораторијом за микрофилмовање, Информативно пропагандну службу са библиотеком и Службу општих послова.

Чланом 13. став 2. Одлуке о буџету Града Ниша за 2016. годину („Службени лист Града Ниша“, број 98/2015) прописано је да „Надлежни орган индиректног корисника доноси годишњи финансијски план у складу са законом, другим прописом или статутом, на који сагласност даје надлежни директни корисник.“ Управа за културу је, као директни корисник, дала сагласност на Финансијски план Установе, који је у циљу целовитог сагледавања Програма достављен у прилогу.

Имајући у виду да је Програм сачињен у складу са законом, прописима Града и циљевима оснивања Установе, предлаже се доношење решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Ниш за 2016. годину.

НАЧЕЛНИК

Небојша Стевановић

Бр. 01/689-15
Ниш, 27.11.2015.

На основу члана 44. Закона о култури (“Сл.гласник РС”, бр.72/09) и члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш у Нишу (“Службени лист града Ниша”, бр.2/11 – пречишћен текст), Управни одбор Историјског архива Ниш на седници одржаној 27.11.2015. године доноси

П Р О Г Р А М Р А Д А

ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА НИШ ЗА 2016. ГОДИНУ

І О С Н О В Н И П О Д А Ц И

Историјски архив Ниш основан је као архивско средиште 24. априла 1948. године Одлуком Министарства просвете НР Србије, чиме је у Нишу званично започела организована друштвена брига о писаним документима.

У својој историји Архив је мењао назив, организацију и територијалну надлежност. У периоду од 1951. до 1956.године био је Градска државна архива, а од 1956. до 1959.године био је Историјски архив среза Ниш, који је обухватао 16 општина са територија срезова Ниш, Прокупље и Пирот.

Формирањем округа у Србији 1991.г, архивска одељења у Прокупљу и Пироту прерасла су у самосталне архивске установе, а надлежност Историјског архива у Нишу сведена је на територију града Ниша и општина Ражањ, Сокобања, Алексинац, Сврљиг, Мeroшина, Дољевац, Гаџин Хан.

У Историјском архиву Ниш заштићено је укупно 766 фондова вредне архивске грађе у обиму од 3.030 метара дужних. То је прецизан податак до кога се дошло и радом на другој књизи “Водича кроз архивску грађу” и детаљним пописом депоа, тако да сада имамо тачно утврђен број архивских фондова који се чувају у нашој установи. Фондови су разврстани у три основне групе:

- а) архивски фондови државних органа, установа, организација и других институција;
- б) породични и лични архивски фондови;
- в) збирке

Највећа количина архивске грађе сачувана је о раду Скупштине среза Ниш (1944-1967) – 1.225 кутија документације заузело је читав један депо. Ништа необично, ако се зна да је нишки срез у свом саставу 1946. године имао 39 општина са бројним органима, секретаријатима, одељењима, управним установама и инспекцијама за све области друштвеног живота, од унутрашњих послова и опште управе до социјалне политике, народног здравља, рада и радних односа.

Архивска грађа је категорисана – у Историјском архиву Ниш заштићено је 56 фондова архивске грађе од изузетног и великог значаја у укупном обиму од 536,6 метара дужних. Фондове од изузетног културног значаја прогласила је Влада Републике Србије 1979. године, а Архив Србије је 1998. године, на предлог нишког Архива, установио списак фондова од великог културног значаја.

Архив чува и 81 стару књигу насталу од 1788. до 1867. године. Најстарије међу њима, заведене под редним бројем 1. су “Басне Езопове и других баснописцев”, које је превео и приредио Доситеј Обрадовић, а штампане су у Лајпцигу 1788. године, као и примерак књиге првог српског историчара Јована Рајића, аутора “Историје разних словенских народа”, издате 1794. године у Бечу. Ту су и Зборници закона, уредаба и уредбених указа у Књажевству Србском од 1839. до 1868. године. Архив такође чува и 228 ретких књига насталих у периоду од 1868. до 1945. године, више хиљада наслова нишке периодике и старе штампе. Најстарије су “Нишке новине” из 1886. године и “Слобода” – лист за политику, привреду и књижевност из 1889. године. Из те године Архив чува и 12 примерака најстаријег дечјег листа “Ђаче”, чији је издавач био учитељ Петар Никетић.

У Историјском архиву Ниш заштићено је 214 црквених матичних књига рођених, венчаних и умрлих из периода од 1837. до 1913. године са територије која му је дата у надлежност. У сарадњи са општином Алексинац дигитализоване су матичне књиге са тог подручја, а 2015. године дигитализоване су матичне књиге са подручја Ниша. Овај пројекат подржало је Министарство културе и информисања Републике Србије. Најновијом категоризацијом архивске грађе из 2015. године, матичне књиге из 25 цркава са овог подручја проглашене су архивском грађом од изузетног значаја.

У Архиву се чувају и збирке позивница, разгледница, честитки, плаката, фотографија и збирка VARIA, са око 1.000 вредних појединачних предмета. Под бројем 1. је најстарији документ Историјског архива у Нишу - бакротиск из 1737. године.

Благо нишког Архива презентовано је јавности у оквиру културно просветних активности – издавачких и посебно, изложбених. У минулих 67 година историје Историјског архива Ниш приређено је 85 изложби архивских докумената – прва је организована 1954., а 2015. године постављена је изложба ретких књига и нишких публикација насталих од 1868. до 1945. године.

Почетак издавачке делатности везује се за 1982. годину, када је објављен зборник докумената најстаријег фонда “Сокобања и срез бањски” (1936-1914). Часопис за архивистику, историографију и хуманистичке науке “Пешчаник” покренут је 2003., а 2016. године објавићемо 14. број. Часопис се од 2006. године налази на листи научних часописа. Новији издавачки подухвати су: „Два века занатства у Нишу“, у сарадњи са Удружењем занатлија Ниша, монографија “Од кмета до градоначелника (1878-2012)”, у сарадњи са Градом Нишом и Нишким културним центром и публикација „Ниш у листу Ново време 1941-1945“ у сарадњи са Филозофским факултетом у Нишу. Године 2015. у издању Историјског архива Ниш појавила се библиографија радова часописа “Пешчаник“ у првој деценији његовог излажења.

Архивска грађа која се чува у депоима Историјског архива Ниш, доступна је заинтересованим истраживачима, а у оквиру редовне делатности, Архив грађанима издаје копије различитих докумената (о радном стажу, школовању), као и копије пројеката и грађевинских дозвола и других докумената из рада органа управе – месних и народноослободилачких одбора општина и скупштина општина до 1980.године, предатих Архиву, и из рада предузећа која су престала са радом и код којих је завршен стечајни поступак.

За немерљив допринос очувању драгоцене српске баштине Историјском архиву Ниш припала је 2008. године “Златна архива”, награда коју додељује Архив Србије из фонда Александра Арнаутовића, а Центар за економске анализе из Београда уврстио је 2014. године Историјски архив Ниш у најуспешније фирме у Србији и то потврдио сертификатом.

Историјски архив Ниш смештен је у Тврђави, у згради која је и сама вредан споменик културе – једини сачувани јавни објект с краја XIX века.

II ДЕЛАТНОСТ АРХИВА

Претежна делатност Установе је:

- 91.01 - Делатност библиотека и архива

Споредна делатност Установе је:

- 58.11 – Издавање књига
- 58.14 – Издавање часописа и периодичних издања
- 58.19 – Остала издавачка делатност

Архив обавља делатност заштите покретних културних добара-архивске грађе у оквиру утврђеног система заштите и коришћења културних добара и заштите друштвених интереса у овој области у смислу Закона о културним добрима (“Сл.гласник РС”, бр.71/94).

У оквиру ове делатности, Архив:

- прикупља, преузима, сређује, обрађује, чува и одржава архивску грађу и користи савремене системе у обради архивске грађе;
- истражује и евидентира архивску грађу која ужива претходну заштиту;
- предлаже, проглашава, односно утврђује архивску грађу као културно добро;
- води регистар и документацију о архивској грађи;
- врши стручни надзор над архивирањем, чувањем, стручним одржавањем и одабирањем архивске грађе, као и излучивањем безвредног регистратурског материјала који се налази ван Установе;
- пружа стручну помоћ приликом чувања и одржавања културних добара сопственицима и корисницима тих добара;
- спроводи мере техничке и физичке заштите архивске грађе;
- издаје публикације, приређује изложбе, организује предавања и друге пригодне облике културно-образовне делатности;
- истражује и презентира архивску грађу од посебног значаја за историју и културу Ниша и подручја за које је територијално надлежна;

- налаже предузимање мера за отклањање утврђених недостатака у погледу заштите архивске грађе и регистратурског материјала;
- објављује архивску грађу;
- обавља истраживања ради стварања целина архивске грађе (архивски фонд);
- издаје уверења о чињеницама које су садржане у архивској грађи и копије докумената из архивске грађе, на захтев државних и друштвених организацијама и органа, као и грађана за остваривање њихових личних права;
- омогућава заинтересованима увид и истраживање архивске грађе.

Ш ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Историјски архив Ниш је буџетска установа коју финансира оснивач – град Ниш, број запослених је 20. Организациона шема обухвата 5 служби:

1. Служба сређивања и обраде архивске грађе;
2. Служба заштите архивске грађе ван архива;
3. Служба депоа и техничке заштите архивске грађе са лабораторијом за микрофилмовање;
4. Информативно-пропагандна служба са библиотеком и
5. Општа служба.

Кадровску структуру чине:

- 5 архивских саветника са високом стручном спремом;
- 1 виши архивиста са високом стручном спремом;
- 4 архивиста са високом стручном спремом;
- 1 дипломирани социолог;
- 2 са вишом стручном спремом (економиста и виши арх. помоћник);
- 3 архивска помоћника са средњом стручном спремом;
- 1 чувар са III степеном стручне спреме;
- 1 радник на одржавању зграде и имовине - домар са IV степеном стручне спреме (ватрогасац);
- 2 НКВ радника са основном школом.

У Историјском архиву Ниш радно су ангажовани радници косовских архива – два из Архива Косова и Метохије и два из призренског Архива. Ови радници су на платном списку Министарства културе Републике Србије, а обављају послове у Служби депоа и Служби заштите архивске грађе ван архива, уз повремену одлазак и обилазак српских стваралаца архивске грађе у северном делу Косовске Митровице.

IV ПРОГРАМ РАДА

Година 2016. која је у историји Историјског архива пословна шездесет осма, протећи ће у остваривању програма онако како га је видео и одредио Закон о културним добрима из 1994. године и новија Одлука Скупштине града Ниша о оснивању Историјског архива Ниш из 2011.године. Нови Закон о архивској грађи и архивској служби, о коме је јавну расправу за све архиве јужне и југоисточне Србије организовао, на захтев Министарства културе и информисања Републике Србије, Историјски архив Ниш још није донет, тако да за осваривање програма важи непромењени законски оквир и обавезе. Основна је и даље старање о архивској грађи као покретном културном добру, њено прикупљање, сређивање, по правилу трајно чување и техничка заштита. Сређеност грађе је уосталом основна претпоставка њене презентације као културног добра научној и јавности уопште, у оквиру изложби архивских докумената које архив приређује и публикације којима је издавач.

Часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке „Пешчаник“ ушао је у четрнаесту годину излагања – у првој тематској целини прелистаћемо још нека сведочанства о Великом рату. Године 1916. у грчкој вароши на истоименом острву Крфу, заседала је Народна скупштина Краљевине Србије. Био је то наставак седнице започете 12.јула 1914. године у Нишу – за око месец и по дана, од 28. августа до 9. октобра 1916. године, одржано је двадесет седам састанака, донето седам закона поднето двадесетак интерпелација, којима су посланици затражили одговоре на бројна питања. Све то сачувано је у стенографским белешкама Народне скупштине до којих је Историјски архив Ниш дошао захваљујући предусретљивоти породице др Радисава Митића, неурохирурга из Ниша, прауника једног од секретара Народне скупштине, Николе Митића.

Те, 1916. године Француска је прихватила 3500 српских ђака и омогућила им школовање на француским лицејима и колеџима. Народна скупштина је, речју Министра просвете и црквених дела, господина Љубомира Давидовића изразила благодарност великом француском народу, власти и држави „за ретку топлину и напор да помогне сиротињу својих прјатеља и обезбеди да наша деца имају све што имају француска“. Сећање на дане дечјег избегличког живота сачувано је у књизи „Нада српске голготе“ Ристе Одавића. Приређивач је, као професор српског језика и историје српске књижевности у Француској, задао ученицима домаћи задатак на тему: „Мој растанак с отаџбином, пут из ње и долазак у Француску“. Пристигло је око две хиљаде радова из којих је професор Одавић за публикацију издвојио око 300 инсерата који одсликавају колективну душу наше школске омладине „прекаљене патњом у превременој служби народним идеалима“. Ова публикација део је збирке ретких књига Историјског архива Ниш и из ње ћемо за „Пешчаник“ број 14. издвојити неколико илустративних сведочанстава српских ђака о њиховом одласку и боравку у Француској.

Што се изложбене делатности тиче, ове, 2016. године у Ноћи музеја архив ће изложбом представити бана Врбаске бановине, Нишлију Светислава Тису Милосављевића. Због крупних искорака у развоју бановине заслужио је ласкави додатак свом имену „Бањалучки Перикле“. Овом изложбом, коју ћемо урадити у сарадњи са Архивом Републике Српске из Бања Луке, Нишлије ће упознати животни пут свог суграђанина који, нажалост, није довољно познат, иако је бан Милосављевић био један од најдоследнијих и најпродуктивнијих јавних радника и неимара српске и југословенске краљевине.

И ове године архив ће пројектом код Министарства културе и информисања Републике Србије затражити подршку за дигитализацију црквених матичних књига – да сада су дигитализоване 104 књиге са подручја Алексинца и Ниша, остало је још 110 са подручја Сокобање, Ражња, Сврљига, Дољевца, Гадиног Хана и Беле Паланке. Циљ је да се омогући ефикасније – електронско претраживање и заустави даље раубовање матичних књига свакодневним листањем.

С обзиром да је поступак најновије категоризације архивске грађе окончан, ове године ћемо разрадити план припреме специјализованог броја часописа „Пешчаник“ у коме ћемо приказати фондове који су проглашени архивском грађом од изузетног и великог културног значаја.

Културно просветна активност архива јавности је пријемчива, па се неретко и целокупна делатност архива своди на оно што се у установама овог типа може да види. Истина је, међутим, да је суштински најзначајнија делатност архива поступање са архивском грађом – то је услов за свако обраћање архива јавности. Архивском грађом баве се три службе Историјског архива Ниш од укупно пет, колико их архив има – Служба заштите архивске грађе ван архива, Служба сређивања и обраде архивске грађе, Служба техничке заштите са лабораторијом за микрофилмовање. Зато ћемо подробније излагање програма почети приказом рада тих служби

Служба заштите архивске грађе ван архива

У систему заштите архивске грађе и регистратурског материјала први и основни корак је увид у поступање са архивском грађом тамо где она настаје, дакле, код стваралаца – привредних, образовних, културних, спортских и свих других организација и институција независно од својинских односа, које радећи, стварају велику количину документације.

Задатак је архива да ту грађу евидентира и заштити од оштећења, нестајања и уништења. Зато је архивима законом дато право на стручни надзор и истовремено, пружање стручне помоћи. Своју управну функцију архив остварује најпре увидом и прегледом архивске грађе, затим налаже како да се с њом поступа, издаје решења о излучивању безвредног регистратурског материјала, кад су за то испуњени прописани услови, разматра и даје сагласност на Листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања, којима сваки стваралац прецизно утврђује значај појединачних врста

документације и, у складу с њим, рокове до којих ће их чувати. Сагласношћу коју на тај документ даје стручно веће Историјског архива Ниш обезбеђује се његова усклађеност са општим прописом о чувању документације, при чему се води рачуна о историјском, односно о значају за будућа проучавања друштвених збивања.

Дакле, улога Службе за заштиту архивске грађе ван архива двоструко је значајна – с једне стране реч је о помоћи ствараоцима грађе да стручно обаве послове, а с друге стране обезбеђује се да архивска грађа, кад дође време – по закону то је рок од 30 година, буде предата архиву у сређеном стању, како би се избегли послови накнадног сређивања.

Ова служба у 2016. години планира обилазак 100 регистратура на подручју територијалне надлежности Историјског архива Ниш, које је утврђено Решењем о утврђивању територије архива (“Сл.гласник РС”, бр.7/96). Ове године, руководећи се упутством Архивског већа Архива Србије о приоритетима обиласка, Служба заштите архивске грађе ван архива планира стручни надзор органа управе и правосуђа код којих се преглед обавља сваке године. Предмет обиласка ће бити и здравствене установе – клинике у оквиру Клиничког центра Ниш, заводи и домови здравља у којима се преглед обавља на пет година. Такође ће обићи новоотворена приватна предузећа ради евидентирања и отварања досијеа у Историјском архиву Ниш и увида у континуитет прописаног поступања са архивском грађом.

Служба ће такође остваривати увид у планирано излучивање безвредног регистратурског материјала у организацијама и о томе издавати решења, а на Листе категорија, после разматрања на Стручном већу, даваће сагласност. Служба ће наставити отварање досијеа стваралаца у електронском облику на прописаним О-2 обрасцима – годишње се на тај начин обради око 300 регистратура.

Преузимање архивске грађе од регистратура које су престале са радом или користе законску могућност да после 30 година предају грађу архиву, такође је посао ове службе, који она обавља у сарадњи са службом депоа.

Средства потребна за рад ове службе финансијски се исказују платама за два запослена радника, издацима за канцеларијски материјал, који је на годишњем нивоу планиран у укупном износу од 80.000 динара (за ову и све остале службе) и трошковима обиласка регистратура на терену за које је предвиђено око 20.000 динара из сопствених средстава намењених куповини горива за службено возило (материјал за саобраћај).

Служба сређивања и обраде архивске грађе

Године 2016. планирамо сређивање 38,30 дужних метара архивске грађе у оквиру четири обимнија фонда. Најпре, биће завршено сређивање фонда „Скупштина општине Ниш“ (1963-1995) у количини од 39 метара дужних. Половина грађе овог фонда – 19 метара сређена је у 2015. години. Исто толико остало је и за ову. Биће сређена грађа фонда „Општина сврљишка – Сврљиг“ (1925-1941) и „Рудник мрког угља Јелашница у Јелашници“ (1941-1967).

Такође, планирана је ревизија „Фонда за стамбену изградњу Ниш“ (1955-1996), који садржи вредну пројектну документацију

Посао ове службе је успостављање реда у архивској грађи што је предуслов њеног коришћења. Такав карактер послова одређује ову службу као основну и она је у свим архивима, па и нашем, најбројнија – чини је безмало половина укупног броја архивиста (6 од 14). Архиви најчешће не могу да обезбеде прихватање само сређене архивске грађе, што је иначе, принцип. Почесто смо у позицији да преузимамо и несређену грађу у намери да је заштитимо од оштећења и, у крајњој линији, од нестајања приликом промене власника, на пример. Ако проценимо да је грађа у опасности, архив је прихвата у затеченом, дакле несређеном стању, прихватајући тако и обавезу њеног накнадног сређивања. У основи, све што се у архиву ради – сређивање и обрада грађе, израда сваковрсних евиденција, пописа и регистара, има за циљ да успостави поредак који ће омогућити да се тражени документ најбрже пронађе, односно да се постигне ефикасно коришћење архивске грађе и олакша рад истраживачима.

Средства потребна за остваривање програма сређивања и обраде архивске грађе финансијски се исказују првенствено платама за шесторо запослених који на томе раде.

Служба депоа и техничке заштите архивске грађе са лабораторијом за микрофилмовање

Ова служба задужена је за пријем и смештај архивске грађе у архивске полице на основу плана којим се обезбеђује највећа могућа прегледност доступност и ефикасност у коришћењу. Вођење евиденција за целокупну архивску грађу и топографско обележавање депоа такође су у функцији лакшег сналажења у огромној количини архивске грађе, бржег опслуживања истраживача, али и Службе сређивања којој се свакодневно доставља грађа на обраду.

Од 2008. године служба води општи инвентар по обрасцима О-1 и улазни инвентар по обрасцима О-2 за новопримљене фондове. Овој служби од 2007. године припадају и послови техничке заштите грађе микрофилмовањем – припрема и сам процес. У 2016. години планирамо микрофилмовање 29 кутија архивске грађе фонда „Дом културе Ниш“ (1970-2005) и 8 кутија фонда „Окружна болница Сврљиг“ (1919-1994). На овај начин, од почетка овог процеса заштићено је око 600.000 докумената. Биће настављен и процес дигитализације архивске грађе започет 2009. године – и даље обрађујемо технички одељак фонда “Градско поглаварство Ниш” (1918-1944), како би се олакшало и убрзало проналажење грађевинских и употребних дозвола и других докумената из пројектне документације, за коју бележимо повећано интересовање и грађана и правних субјеката, због инвестиционих радова на објектима или доказивања власништва над непокретностима често и за потребе

реституције. Годишње се изда око 1.000 разних уверења и докумената из архивске грађе.

Иначе, свакодневни послови ове службе свODE се на издавање архивске грађе служби за сређивање и обраду и истраживачима, као и пријем нових фондова – због ограничених смештајних капацитета, архив прихвата само фондове мањег обима и то из стечајних поступака

Финансијски захтеви ове службе, сем плата четворо запослених односе се на трошкове набавке микрофилмова, фиксира, развијача, лепка, канапа и другог материјала намењеног техничкој заштити архивске грађе. За те намене обично се годишње потроши око 50.000 динара буџетских средстава.

Информативно-пропагандна служба са библиотеком

Пружање стручне помоћи и рад са истраживачима у коришћењу архивске грађе и публикација којима Архив располаже и у овој години основни су послови Информативно-пропагандне службе. Најзначајнија архивска грађа – фондови од изузетног значаја микрофилмовани су, као и добар део фондова од великог културног значаја, тако да се ефикасно одговара на растуће захтеве за брзим приступом информацијама.

Овој служби припада и сарадња са основним и средњим школама, као и факултетима Универзитета у Нишу и прихватање организованих посета Архиву, односно њихово претварање у својеврсне часове историје. На њима се говори не само о неопходности познавања историјских чињеница, него и о потреби јачања свести о улози документарног материјала и архивске грађе у друштву.

Планом изложбене делатности за 2016. годину предвиђено је представљање докумената и фотографија о знаменитом Нишлији Светиславу Тиси Милосављевићу, који је био бан Врбаске бановине. У Бања Луци је оставио снажан градитељски печат због чега су га звали „Бањалучки Перикле“. Ову изложбу остварићемо у сарадњи са Архивом Републике Српске у Бања Луци, са којим смо успоставили професионалну сарадњу.

Биће објављен четрнаести број часописа за историографију, архивистику и хуманистичке науке „Пешчаник“, у коме ћемо објавити још нека сведочанства о Великом рату, али и многе друге теме из области правних наука, архивистике и културе. За штампање часописа у тиражу од 300 примерака планирано је 160.000 динара, рачунајући и превод резимеа радова на енглески језик и одређивање УДК броја за сваки објављени рад. Часопис размењујемо са сродним институцијама културе у земљи и иностранству.

Сем плата за двоје запослених финансијска средства за рад ове службе обухватају још и трошкове материјала потребног за скенирање, копирање и компјутерску обраду докумената, као и трошкови гостовања архивиста из Бања Луке.

Откуп архивске грађе и набавку књига настојаћемо да финансирамо сопственим средствима.

Општа служба

Под овим називом обједињени су правни и општи послови и послови службе рачуноводства. Служба је кадровски максимално сведена, тако да рачуноводствене послове обавља само један радник на неодређено време, а послови шефа рачуноводства поверени су агенцији за пружање књиговодствених услуга. Служба ипак успева да обезбеди организационе, техничке и финансијске услове за несметано функционисање установе, остваривање годишњег програма рада, законских и професионалних обавеза. У том смислу подразумева се праћење и примена законских прописа, спровођење поступака јавних набавки припрема седница органа управљања и стручних тела израда програма, финансијких планова, извештаја о раду и разних информација државним органима. Служба ради тога мора да дневно комуницира са ресорном Управом за културу, Архивом Србије, као матичном кућом, регионалним архивима и Министарством за културу и информисање Републике Србије. Финансијски део ове службе обавља рачуноводствене послове израђује и анализира кварталне планове и планове извршења буџета, при чему се усвајају сви нови програми кадровских, пореских и статистичких електронских сервиса.

Старање о згради архива, спровођење законских одредби провере инсталација и спровођење мера безбедности, пре свих - мера заштите од пожара, такође су свакодневни послови ове службе.

За реализацију овог програма рада користиће се средства буџета града, али и сопствени приходи које установа буде остварила пружањем услуга и евентуално добијеним средствима од других општина за које смо решењем Владе Републике Србије надлежни.

Председник Управног одбора,
Милорад Илић

Бр.04/767-15
Ниш, 28.12.2015.

На основу члана 44. Закона о култури (“Сл.гласник РС”, бр.72/09) и члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш у Нишу (“Службени лист града Ниша”, бр.2/11 – пречишћен текст), Управни одбор Историјског архива Ниш на седници одржаној 28.12.2015. године доноси

Ф И Н А Н С И Ј С К И П Л А Н И С Т О Р И Ј С К О Г А Р Х И В А Н И Ш З А 2 0 1 6 . Г О Д И Н У

08 ИСТОРИЈСКИ АРХИВ НИШ ПРОГРАМ 13 – РАЗВОЈ КУЛТУРЕ Раздео 3, Глава 3.5, Функција 820

Бр. поз.	Екон. клас.	О п и с	Средства из буџета	Средства из остал. извора	Укупна средства
1	2	3	4	5	6 (4+5)
Програмска класификација 1201-0001 функционисање локалних установа културе					
174	411	Плате додаци и накнаде запослених	13.900.000	500.000	14.400.000
	100	-плате додаци и накнаде запослених	13.900.000	500.000	14.400.000
175	412	Социјални допр. на терет послодавца	2.488.000	90.000	2.578.000
	100	-допр.за пензијско и инвал.осигурање	1.668.000	60.000	1.728.000
	200	-допринос за здравствено осигурање	716.000	26.000	742.000
	300	-допринос за незапосленост	104.000	4.000	108.000
176	413	Накнаде у природи	540.000	120.000	660.000
	100	-накнаде у природи	540.000	120.000	660.000
177	414	Социјална давања запосленима	715.000	50.000	765.000
	300	-отпремнине и помоћи	715.000	30.000	745.000
	400	-помоћ у медицинском лечењу	0	20.000	20.000
179	416	Награде запосл. и остали пос.расходи	1.000.000	50.000	1.050.000
	100	-награде запосленима и ост.пос.расх.	1.000.000	50.000	1.050.000
180	421	Стални трошкови	1.280.000	100.000	1.380.000
	100	-платни промет	25.000	20.000	45.000
	200	-енргетске услуге	837.000	20.000	857.000
	300	-комуналне услуге	245.000	10.000	255.000
	400	-услуге комуникација	80.000	43.000	123.000
	500	-трошкови осигурања	93.000	7.000	100.000
181	422	Трошкови путовања	20.000	100.000	120.000
	100	-трошкови служб.путовања у земљи	20.000	95.000	115.000
	300	-трошк.путовања у оквиру ред.рада	0	5.000	5.000

182	423	Услуге по уговору	420.000	250.000	670.000
	100	-административне услуге	0	5.000	5.000
	200	-компјутерске услуге	40.000	5.000	45.000
	300	-усл.образ.и усавршавања запослених	0	25.000	25.000
	400	-услуге информисања	150.000	10.000	160.000
	500	-стручне услуге	0	15.000	15.000
	600	-услуге за домаћинство и угоститељст.	0	30.000	30.000
	700	-репрезентација	0	30.000	30.000
	900	-остале опште услуге	230.000	130.000	360.000
183	424	Специјализоване услуге	30.000	30.000	60.000
	900	-остале специјализоване услуге	30.000	30.000	60.000
184	425	Текуће поправке и одржавање	110.000	40.000	150.000
	100	-одржавање зграда и објеката	60.000	20.000	80.000
	200	-одржавање опреме	50.000	20.000	70.000
185	426	Материјал	150.000	180.000	330.000
	100	-административни материјал	80.000	30.000	110.000
	300	-материјал за образов.и усавршавање	0	100.000	100.000
	400	-материјал за саобраћај	0	20.000	20.000
	600	-материјал за културу	0	5.000	5.000
	800	-материјал за одржавање хигијене	0	20.000	20.000
	900	-материјал за посебне намене	70.000	5.000	75.000
188	465	Остале донације и трансфери	1.975.000	80.000	2.055.000
	100	-остале текуће донац,дотац.и трансф.	1.975.000	80.000	2.055.000
190	482	Порези обавезне таксе и казне	0	30.000	30.000
	100	-остали порези	0	25.000	25.000
	200	-обавезне таксе	0	1.000	1.000
	300	-новч.казне наметн.од јед.нивоа власти	0	4.000	4.000
191	483	Новч.казне и пенали по реш.судова	500.000	20.000	520.000
	100	-новчане казне по решењу суда	500.000	20.000	520.000
192	511	Зграде и грађевински објекти	0	1.000	1.000
	400	-пројектно планирање	0	1.000	1.000
193	512	Машине и опрема	0	300.000	300.000
	200	-административна опрема	0	200.000	200.000
	600	-опрема за културу	0	100.000	100.000
194	515	Нематеријална имовина	0	10.000	10.000
	100	-нематеријална имовина	0	10.000	10.000
Укупно за програмску активност 1201-0001:			23.128.000	1.951.000	25.079.000

01 приходи из буџета	23.128.000		23.128.000
04 сопствени приходи		1.951.000	1.951.000
07 Трансфери од других нивоа власти	0		0
Свега за Историјски архив Ниш:	23.128.000	1.951.000	25.079.000

О б р а з л о ж е њ е

Финансијски план Историјског архива Ниш за 2016. годину сачињен је у складу са Решењем о расподели средстава корисницима и индиректним корисницима буџета у оквиру одобрених апропријација Управе за културу Града Ниша број 4106/2015-18, на које је Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке Града Ниша дала сагласност број 11-2315/2015 од 23.12.2015. године.

I СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА

- **4110 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараве) – 13.900.000**

Маса средстава за плате је, у складу са Упутством, за 3% мања него у 2015. години и неће бити довољна за исплату плата 20 запослених за 12 месеци у 2016. години.

- **4120 - Социјални доприноси на терет послодавца – 2.488.000**

- **4130 - Накнаде у натури – 540.000**

Месечне картице за превоз у првој зони градског саобраћаја за 19 запослених за 2016. годину обрачунате су према тренутним ценама.

- **4140 – Социјална давања запосленима – 715.000**

Августа 2016. године једна запослена пуни 65 година живота и по сили закона одлази у пензију, тако да ће за исплату њене отпремнине бити потребно око 200.000 динара, а 3% средстава пребачених са економске класификације 411. и 412. према Упутству износи 515.000 динара.

- **4160 – Награде запосленима и остали пос. расходи – 1.000.000**

У 2016. години право на исплату јубиларне награде има двоје запослених – са навршених 30 и 35 година проведених у радном односу. За исплату ових двеју јубиларних награда биће потребно 510.000 динара. Финансијским планом за 2016. годину обухваћене су и неисплаћене јубиларне награде за четворо запослених који су то право стекли у 2015. години, а за њихову исплату је потребан износ од 490.000 динара.

- **4210 - Стални трошкови – 1.280.000**

Издаци за сталне трошкове су распоређени тако да се могу измирити дуговања из претходне године и за део задужења која ће настати у 2016. г и то:

- платни промет – 25.000
- енергетске услуге – 837.000
- комуналне услуге – 245.000
- услуге комуникација – 80.000
- трошкови осигурања – 93.000

- **4220 – Трошкови путовања – 20.000**

Трошкови путовања у земљи намењени најнеопходнијим контактима са архивима у Србији остали су у непромењеном износу из 2015. године.

- **4230 – Услуге по уговору – 420.000**

4232 - за одржавање два компјутерска програма у служби рачуноводства потребно је 40.000 динара.

4234 - износ од 150.000 динара на услугама информисања предвиђен је за штампање четрнаестог броја часописа "Пешчаник".

4239 – за исплате по уговору који ћемо закључити са агенцијом о пружању књиговодствених услуга, јер немамо шефа рачуноводства, биће потребно 180.000 динара и још 50.000 за услугу коричења штампе.

- **4240 – Специјализоване услуге – 30.000**

4249 - у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр.101/05), закључен је уговор са Агенцијом за безбедност и здравље на раду, заштиту животне средине и заштиту од пожара "Превентива", која обавља послове безбедности и здравља на раду у Историјском архиву Ниш.

- **4250 - Текуће поправке и одржавање – 110.000**

4251 - за одржавање зграде планирано је укупно 60.000 динара, од чега је 40.000 динара намењено законској обавези месечне провере исправности теретног лифта за пренос архивске грађе. Износ од 20.000 динара издвојен је за одржавање и поправку електричних и водоводних инсталација.

4252 - за одржавање опреме предвиђен износ од 50.000 динара намењен је редовној годишњој контроли исправности уређаја за дојаву пожара, затим ПП апарата и хидрантске мреже, на шта нас закон обавезује да обавимо два пута годишње, а биће неопходан и сервис клима уређаја.

- **4260 – Материјал – 150.000**

4261 - издаци за материјал највећим делом односе се на набавку канцеларијског материјала у износу од 80.000 динара;

4269 - 70.000 динара ћемо издвојити за материјал за посебне намене, који подразумева набавку микрофилмова, разређивача, фиксира и осталог материјала за посебне намене.

- **4650 – Остале донације и трансфери – 1.975.000**

Средства су издвојена у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр.116/14).

- **4830 – Новчане казне и пенали по решењу судова – 500.000**

Овај износ намењен је исплати по евентуалним судским пресудама због потраживања радника за неисплаћене јубиларне награде и тужбама јавних предузећа за неизмирене обавезе.

II СРЕДСТВА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА

Када је реч о средствима из осталих извора, односно такозваним сопственим приходима, најпре и овога пута истичемо чињеницу да Историјски

архив Ниш не може у потпуности и прецизно да их испланира ни за 2016.годину из једноставног разлога што они не зависе од ове установе и запослених у њој. Наиме, ова врста прихода остварује се на терену на основу захтева регистратура (стваралаца архивске грађе), што није могуће предвидети, јер се не зна да ли ће се уопште и колико регистратура обратити Архиву са захтевом да његови стручњаци среде архивску грађу уз финансијску надокнаду.

Имајући у виду ове околности и неизвесност приходавања по основу уплата општина које су, што се архивске грађе тиче, у надлежности Историјског архива Ниш, за 2016. годину планирамо да износ средстава из осталих извора буде 1.951.000 динара.

Уколико се план оствари ови приходи ће бити распоређени на следећи начин:

- **4110 - Плате и додаци запослених – 500.000**

За рад на терену, запосленима ангажованим на сређивању архивске грађе у регистратурама, што се сматра повећаним обимом посла, као и за рад увећаног обима у Архиву, исплаћују се надокнаде у висини до 30%, које су дозвољене Посебним колективним уговором за установе културе, а регулисане Правилником о начину распоређивања сопствених прихода Историјског архива Ниш бр.01/91-08 од 27.2.2008.

- **4120 - Социјални доприноси на терет послодавца у односу на планирани износ за плате и додатке износиће укупно 90.000 динара.**

- **4130 - Накнаде у натури – 120.000**

Архив доплаћује једну картицу за превоз у међумесном саобраћају.

- **4140 – Социјална давања запосленима – 50.000**

За помоћи у случају смрти члана породице предвиђено је 30.000 динара, а за помоћ у медицинском лечењу запосленог 20.000 динара.

- **4160 – Награде запосленима и остали пос. расходи – 50.000**

У случају да буџетска средства не буду довољна за исплату јубиларних награда интервенисаћемо средствима из осталих извора.

- **4210 – Стални трошкови – 100.000**

Трошкови платног промета на рачуну сопствених прихода не надокнађују се из средстава буџета, па је за ове намене планирано 20.000 динара, а за трошкове осигурања лица, које такође не надокнађује буџет, предвиђен је износ од 7.000 динара.

За остале сталне трошкове, у случају да буџетска средства не буду довољна, планирани су следећи износи: енергетске услуге 20.000, комуналне услуге 10.000 и услуге комуникација 43.000 динара.

- **4220 – Трошкови путовања – 100.000**

Програмом рада за 2016. годину предвиђена је изложба о Нишлији Светиславу Тиси Милосављевићу и биће реализована у сарадњи са Архивом Републике Српске из Бања Луке. Део планираног износа за трошкове путовања намењен је колегама из Републике Српске, који ће бити наши гости приликом припреме изложбе и њеног отварања у Ноћи музеја.

- **4230 – Услуге по уговору – 250.000**

Укупан планирани износ ћемо распоредити за допуну недостајућих буџетских средстава за: административне услуге – 5.000 динара; компјутерске услуге – 5.000 динара за одржавање софтвера; услуге образовања и усавршавања запослених – 25.000 динара; услуге информисања – 10.000 динара за годишњу претплату на Народне новине; стручне услуге – 15.000 динара; услуге за домаћинство и угоститељство – 30.000 динара; репрезентацију – 30.000 динара и остале опште услуге – 130.000 динара.

- **4240 - Специјализоване услуге – 30.000**

- **4250 - Текуће поправке и одржавање – 40.000**

Овај износ наменили смо једним делом одржавању зграде (20.000) за евентуалне трошкове у случају квара на електричној и водоводној мрежи, као и за случај квара на опреми (20.000).

- **4260 - Материјал – 180.000**

У случају да буџетска средства не буду довољна, из ових прихода обезбедићемо канцеларијски материјал за 30.000 динара. Материјал за образовање и усавршавање запослених представља највећи део планираних средстава – 100.000 динара се односи на претплате за “Службени гласник” и стручне правно-финансијске публикације, 20.000 динара ће се утрошити на бензин за службено возило, по 5.000 динара планирано је за материјал за културу и материјал за посебне намене, док је за одржавање хигијене издвојено 20.000 динара.

- **4650 – Остале донације и трансфери – 80.000**

- **4820 - Порези, обавезне таксе и казне – 30.000**

За регистрацију службеног возила и остале порезе планирано је 25.000 динара, за обавезне таксе 1.000 динара и 4.000 динара за новчане казне.

- **4830 - Новчане казне по решењу суда – 20.000**

За евентуалне трошкове ове врсте планирано је 20.000 динара.

- **Зграде и грађевински објекти – 1.000**

- **5120 – Машине и опрема – 300.000**

Износ од 200.000 динара је планиран за набавку административне опреме која због дотрајалости буде морала да се замени новом, а за 100.000 динара ће бити набављена опрема за културу, уколико се планирани приходи остваре у потпуности. Део планираних средстава чини нераспоређени суфицит из претходних година који може бити коришћен за набавку основних средстава у 2016. години.

- **5150 – Нематеријална имовина – 10.000**

За откуп архивске грађе и набавку књига из области историографије, архивистике и хуманистичких наука.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА,
Милорад Илић